בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ"ק מו"ר
הָרַהַ"צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיט"א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חַסִידֵי בְּרִסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרִסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

גִּלָּיוֹן ק"ס | פָּרָשַׁת אַחֲרֵי – קְדֹשִׁים | תשפ"ג

"אֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה"

אֲצֶל מִי לֹא שַׁיָּךְ 'נְפִילָה'?

* * *

פַּעַם בֶּחָג הַסֻּכּוֹת, דִּבֵּר מו"ר שְׁלִיט"א שִׂיחַת הִתְחַזְּקוּת מְתוּקָה מְדֻבָּשׁ, עַל פִּי כְּלָלֵי הֶכְשֵׁר בִּסְכָּךְ שֶׁל סֻכָּה הַמְבֹאָרִים בְּדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סֻכָּה יא.) שֶׁיִּהְיוּ ב' תְּנָאִים: א. אֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה. ב. גִּדּוּלוֹ מִן הָאָרֶץ. בְּפַשְׁטוּת, "אֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה" הַיְנוּ שֶׁלֹּא יְהֵא דָּבָר שֶׁהוּא מֻכְשָׁר לְקַבֵּל טֻמְאָה, כְּגוֹן כְּלֵי בַּרְזֶל וְכַדּוֹ', אֶלָּא דְּבָרִים שֶׁאֵינָם מְקַבְּלִים טֻמְאָה, וְ"גִּדּוּלוֹ מִן הָאָרֶץ" הַיְנוּ שֶׁיִּהְיֶה דָּבָר שֶׁגָּדֵל מִן הָאָרֶץ וְלֹא כֵּלִים וַחֲפָצִים שֶׁאֵינָם גְּדֵלִים מִן הָאָרֶץ.

וְאָמַר מו"ר שְׁלִיט"א, שֶׁפֹּה מְנַחַת הִתְחַזְּקוּת נִפְלָאָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְאָדָם צָרִיךְ לְאַמֵּץ לְעַצְמוֹ אֶת הַלִּמּוּד הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה וְלִזְכֹּר אוֹתוֹ הֵיטֵב מֻשָּׁךְ כָּל יְמֵי חַיָּיו: **גַּם אִם הַיֵּצֶר הָרָע בָּא וּמְסִית אוֹתִי לִדְבָרִים בִּלְתִּי רְצוּיִים, וְגַם מַצְלִיחַ לִפְעָמִים אַף לְהַפִּילֵנִי בְּטֻמְאָתוֹ, אֲנִי "לֹא מְקַבֵּל טֻמְאָה"! אֵיֶנֶּנִּי מְקַבֵּל אֶת הַטֻּמְאָה שֶׁלּוֹ! מִיָּד קוֹפֵץ לְמִקְוֶה, מְטַהֵר אֶת עַצְמִי, מִתְמַלֵּא בְּעוֹד וְעוֹד תּוֹרָה, תְּפִלָּה וְשִׂמְחָה, וְאֵינֶנִּי מְקַבֵּל אֶת הַטֻּמְאָה שֶׁלּוֹ בְּשׁוּם פָּנִים וְאֹפֶן! אֲנִי צוֹעֵק מִתּוֹךְ הַשְּׁאוֹל תַּחְתִּית: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי לֹא חָפֵץ בְּכָךְ! הַצִּילֵנִי מִטֻּמְאַת הַסָּמ"ךְ מֵ"ם! אֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת קָדוֹשׁ וְטָהוֹר! לִהְיוֹת דָּבוּק בְּךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם!"...**

זֶה הַסּוֹד שֶׁל 'אֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה', אָדָם זוֹכֶה לֹא 'לְקַבֵּל' אֶת הַטֻּמְאָה שֶׁל הַיֵּצֶר הָרָע, וְאֵין הַפֵּרוּשׁ שֶׁהוּא לֹא נִטְמָא כְּלָל, אֶלָּא יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁאָכֵן הוּא נִטְמָא, אֲבָל הוּא "לֹא מְקַבֵּל אֶת זֶה"! מְטַהֵר אֶת עַצְמוֹ, עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה, וּמַמְשִׁיךְ הָלְאָה בַּעֲבוֹדַת קָדְשׁוֹ...

אֲבָל בִּשְׁבִיל לִזְכּוֹת לְזֶה, מַכְרָחִים אֶת הַתְּנַאי הַשֵּׁנִי: שֶׁיִּהְיֶה גִּדּוּלוֹ מִן הָאָרֶץ - 'גִּדּוּלוֹ מִן הָאָרֶץ' הוּא עִנְיָן שֶׁל שִׁפְלוּת וּבִטּוּל, כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ מִכָּל וָכֹל, וְסוֹמֵךְ עַצְמוֹ רַק עַל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, מִמֵּילָא זוֹכֶה בִּשְׁלֵמוּת שֶׁ"אֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה", וּכְשֶׁזּוֹכֶה לַקְּדוּשָּׁה שֶׁל מוֹהַרַא"שׁ הַקָּדוֹשׁ לְעִנְיַן הַנְּפִילוֹת שֶׁאָדָם מַרְגִּישׁ בְּעַצְמוֹ, שֶׁכָּל זֶה שַׁיָּךְ אֲצֶל מִי שֶׁמָּלֵא בְּגַאוּת וְיֵשׁוּת, מִמֵּילָא יֵשׁ לוֹ מֵהֵיכָן לִפֹּל - מִמַּעְלָה לְמַטָּה, אֲבָל אֶחָד שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת בָּטֵל וּמְבֻטָּל לְגַמְרֵי, מֵהֵיכָן יִפֹּל? כְּלוֹמַר, עִנְיַן שֶׁל 'נְפִילָה' הוּא כְּשֶׁאָדָם נִמְצָא בְּגֹבַהּ מְסֻיָּם, וּמִמֶּנּוּ נוֹפֵל, אֲבָל אִם מְבֻטָּל עַצְמוֹ לְגַמְרֵי וְהוּא כֶּעָפָר וָאֵפֶר, מִמֵּילָא לֹא שַׁיָּךְ אֶצְלוֹ עִנְיַן שֶׁל נְפִילָה כְּלָל וּכְלָל, וְדוֹ"ק הֵיטֵב.

וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְב' הַתְּנָאִים הַלָּלוּ, הוּא זוֹכֶה לִדְבֵקוּת אֲמִתִּית בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כִּי הֲלֹא אֵלּוּ הֵם הַתְּנָאִים שֶׁל הֶכְשֵׁר סְכָךְ לַסֻּכָּה, וְסֻכָּה זוֹ

דִּבְקוּת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כִּי ׳סְכָה׳ עוֹלֶה כְּמִנְיַן צ״א שֶׁהוּא יִחוּד עֶלְיוֹן וְגָבוֹהַּ מְאֹד - הֲוָיָ״ה וְאַדְנוּ״ת, לִזְכּוֹת לְהַרְגִּישׁ הֶאָרַת אֱלקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ גַּם בְּתוֹךְ הָעוֹלָם הַזֶּה הַגַּשְׁמִי וְהַחָמְרִי, שֶׁהוּא עִנְיַן ב׳ שְׁמוֹת קֹדֶשׁ אֵלּוּ, כַּיָּדוּעַ; אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהַחְדִּיר בְּעַצְמוֹ הֵיטֵב לְמוּדֵי הַצַּדִּיקִים, וְאָז טוֹב לוֹ לְנֶצַח נְצָחִים!

הַנְהָגוֹת וְהַדְרָכוֹת אֵצֶל מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א

לָשׁוֹן נְקִיָּה

א. מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א דִּבֵּר כַּמָּה פְּעָמִים מִנְּחִיצוּת הַשְׁמִירָה עַל נְקִיּוּת הַדִּבּוּר, דְּהַיְנוּ אֲפִלּוּ אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לִשְׁמֹר עַצְמוֹ מִדִּבּוּרֵי לָשׁוֹן הָרָע, רְכִילוּת, לֵיצָנוּת, שֶׁקֶר וַחֲנֻפָּה, וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁשּׁוֹמֵר עַצְמוֹ מִקְּלָלוֹת, רַחֲמָנָא לִצְלָן, יֵשׁ תּוֹסֶפֶת לְכָךְ, וְהֵיא: **שֶׁיִּהְיֶה הַדִּבּוּר נָקִי מִדִּבּוּרִים שְׁלִילִיִּים מִכָּל וָכֹל**.

וְאָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א שֶׁכָּךְ דַּרְכָּם שֶׁל צַדִּיקִים, שֶׁכָּל דִּבּוּרָם נָקִי בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת, וְכָל דִּבּוּרֵיהֶם בְּנַחַת עִם הַבְּרִיּוֹת, וְגַם כְּשֶׁמְּבַקְּשִׁים אֵיזֶה עֵזֶר וְסִיּוּעַ מֵאָדָם אַחֵר, אוֹמְרִים זֹאת בְּלָשׁוֹן שֶׁל ׳סְלִיחָה׳, ׳מְחִילָה׳, ׳אוּלַי׳, ׳אֶפְשָׁר׳, וְלֹא בְּלָשׁוֹן שֶׁל פְּקֻדָּה וְצִוּוּי וְכוּ׳, כִּי זֶה עִנְיָן שֶׁל עַדִינוּת בְּדִבּוּר, שֶׁיִּהְיֶה נָקִי מִכָּל סוּג שְׁלִילִי לְגַמְרֵי.

וְסִפֵּר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, שֶׁהָרַב הַקָּדוֹשׁ מִלְיוּבָּאוִויטְשׁ זי״ע הָיָה חִדּוּשׁ בְּדָבָר זֶה, כַּיָּדוּעַ, וְהוּא זֶה שֶׁהֶחְדִּיר לוֹמַר בִּמְקוֹם ׳בֵּית חוֹלִים׳ - ׳בֵּית רְפוּאָה׳, וְנִמּוֹקוֹ עִמּוֹ: מַדּוּעַ אַתָּה עוֹשֶׂה אֶת הַמָּקוֹם ׳מָקוֹם שֶׁל חוֹלִים׳ אִם אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹתוֹ ׳מָקוֹם שֶׁל רְפוּאָה׳?... [וּבְדֶרֶךְ אַגַּב סִפֵּר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, שֶׁהוּא אֲשֶׁר יָעַץ לְהָרַב הַקָּדוֹשׁ מִצַּאנְז-קְלוֹיְזֶענְבּוּרְג זי״ע בְּעֵת שֶׁהֵקִים אֶת בֵּית הָרְפוּאָה בְּנְתַנְיָה, לְכַנּוֹתוֹ בְּשֵׁם חִיּוּבִי, וְלֹא בְּשֵׁם שְׁלִילִי, וְעַל כֵּן הַכִּי קָרָא שְׁמוֹ: **׳מֶרְכָּז רְפוּאִי לָנְיאָדוֹ׳**].

וְהוֹסִיף מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א בִּדְבַר הַקְפָּדַת הַצַּדִּיקִים עַל כָּךְ, שֶׁמּוֹצְאִים זֹאת גַּם כֵּן אֵצֶל הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִמּוּנְקַאטְשׁ זי״ע (בַּעַל ״מִנְחַת אֶלְעָזָר״), שֶׁהִקְפִּיד בְּנֶסַח ׳יְהִי רָצוֹן׳ שֶׁעוֹשִׂים לְחוֹלֶה (כְּגוֹן בְּבִרְכַּת ״רְפָאֵנוּ״ בִּתְפִלַּת הָעֲמִידָה, אוֹ בְּעוֹלֶה לַתּוֹרָה), לֹא לוֹמַר ״רְפוּאָה שְׁלֵמָה וְכוּ׳ **לְחוֹלֶה** פְּלוֹנִי״ [כְּמוֹ שֶׁמּוֹפִיעַ בַּסִּדּוּרִים], אֶלָּא ״רְפוּאָה שְׁלֵמָה וְכוּ׳ **לְפָלוֹנִי**״ - לְלֹא הַמִּלָּה ״חוֹלֶה״, וְהַטַּעַם פָּשׁוּט הוּא: לָמָּה לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ ״חוֹלֶה״? אוּלַי בְּדִיּוּק עַתָּה הוּא הִבְרִיא?...

כִּי כָּל זֶה הוּא עִנְיַן נְקִיּוּת הַדִּבּוּר, לִשְׁמֹר שֶׁלֹּא לְהַעֲלוֹת עַל פִּיו דָּבָר שְׁלִילִי, וְכִדְאִיתָא בְּדִבְרֵי חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים ג.): **״לְעוֹלָם אַל יוֹצִיא אָדָם דָּבָר מְגֻנֶּה מִפִּיו, שֶׁהֲרֵי עִקֵּם הַכָּתוּב שְׁמוֹנָה אוֹתִיּוֹת וְלֹא הוֹצִיא דָּבָר מְגֻנֶּה מִפִּיו, שֶׁנֶּאֱמַר** (בְּרֵאשִׁית ז, ח) **מִן הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינֶנָּה טְהֹרָה״**.

וְסִיֵּם מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א שִׂיחַ קָדְשׁוֹ, שֶׁלָּכֵן אָנוּ מוֹצְאִים שֶׁדַּרְכָּם שֶׁל צַדִּיקִים תָּמִיד לִפְתֹּחַ דִּבְרֵי קָדְשָׁם בְּלָשׁוֹן חִיּוּבִית וְטוֹבָה[א], כִּי זוֹהִי דַּרְכָּם בַּקֹּדֶשׁ, בְּעִקָּר בְּפֶתַח דִּבְרֵיהֶם, תָּמִיד לְדַבֵּר דִּבּוּרִים טוֹבִים וּנְקִיִּים, וּלְהִשָּׁמֵר מִכָּל מִינֵי דִּבּוּרִים שְׁלִילִיִּים, וְאַשְׁרֵי הַהוֹלֵךְ בְּדַרְכָּם, וְאָז טוֹב לוֹ לָנֶצַח!

[א] כְּהַנְהָגַת מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, שֶׁדַּרְכּוֹ לִפְתֹּחַ דְּבָרָיו תָּמִיד בַּמִּלִּים ״חַסְדֵי ה׳ יִתְבָּרַךְ״, שֶׁהוּא עִנְיָן שֶׁל חֶסֶד, אוֹ בַּמִּלִּים ״הוֹדוּ לַה׳ כִּי טוֹב״ - לָשׁוֹן שֶׁל טוֹבָה, אוֹ ״שַׁבַּת קֹדֶשׁ״ - קְדֻשַּׁת הַשַּׁבָּת, הַכֹּל הוּא עִנְיָן קְדֻשַּׁת הַדִּבּוּר וּנְקִיּוּתוֹ מִכָּל שֶׁמֶץ דָּבָר שְׁלִילִי.